

Vrhovno sodišče RS, Strokovni posvet – Otrok pred sodiščem, 21. 10 2008
referat Urada varuha človekovih pravic

Urad varuha, ki ga je takrat zasedala dr. Zdenka Čebašek Travnikova je v povzetku svojega referata navedel:

»Po naši oceni se pogosto pojavlja stanje, da sodišče oceni, kateri od staršev je primernejši za zaupanje otroka v varstvo in vzgojo in na tej podlagi izda začasno odredbo. V nadaljnjih postopkih, ki lahko trajajo več let se prepogosto zgolj ščiti tako vzpostavljeno stanje, kar je posebej problematično, ko drugi od staršev mimo svoje volje dejansko nima stikov z otrokom. V primerih, ko otrok živi z enim od staršev, je praviloma razloge za neizvajanje stikov z drugim od staršev potrebno iskati v prvem staršu in glede na takšne ugotovitve tudi ustrezno reagirati. Po naši zaznavi ima tisti od staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo preveliko moč odločanja o vseh okoliščinah otrokovega življenja, četudi ne v največjo otrokovo korist. Državni organi in nosilci javnih pooblastil takšno stanje prepogosto pomagajo ohranjati namesto, da bi ga odklanjali.«

Tej navedbi so v povzetku dodali še naslednje poudarke:

- »da razvezni postopki samo na prvi stopnji neredko trajajo tri in več let, skupno tudi po 6 let in več,
- da je potrebno zakonodajo urediti tako, da se starša lahko napoti na ustrezno strokovno pomoč v kolikor sama nista sposobna uvideti posledic svojih ravnanj,
- na pogost pojav odtujitvenega sindroma (PAS), kot hude oblike psihičnega nasilja nad otrokom, ki ima izvor praviloma pri staršu, ki mu je otrok zaupan v vzgojo,
- da se psihično nasilje obravnava manj problematično kot fizično,
- da se zaradi razpada življenjske skupnosti staršev, od otroka pričakuje odločitev, kdaj in kako bo s katerim od staršev izvajal stike, ko se pred tem za očitno zelo zahtevno odločitev, kako urediti stike, ki je nista znala dogovoriti starša in kasneje ne sprejeti sodišče, prenese na najšibkejšo stranko v postopku – na mladoletnega otroka.«

Zgornje navedbe so povzete iz referata Urada varuha, ki ga lahko pregledate tudi na [spletni strani DOOR](#).